

Zitting van 23 maart 2023

Aanwezig:	Kris Vincke, voorzitter Jos Sypré, burgemeester Patricia Waerniers, Jan Vanassche, Claudio Saelens, Ruben Strobbe, schepenen Rolle De Bruyne, Gijs Degrande, Barbara Vandenbrande, Lode Vanneste, Christine Stroobandt, Roos Lambrecht, Dries Dhont, Vita Van Belleghem, Anja Coens, Kurt Vanneste, Piet De Rycke, Lien De Wispelaere, Branco François, Arthur Mortier, Els Vyncke, Arthur De Brabander, gemeenteraadsleden Els Declerck, algemeen directeur
Verontschuldigd:	Vicky Reynaert, vijfde schepen Martine De Roo, Jef Vansteenhuyse, gemeenteraadsleden
Afwezig:	/

TRAGE WEG OOSTVELD - STEENOVEN: VOORLOPIGE VASTSTELLING ROOILIJNPLAN EN VOORLOPIG ONTEIGENINGSBESLUIT | GR/2023/028

De raad,

Aanleiding en bevoegdheid

Artikelen 40 en 41 van het decreet lokaal bestuur

Feiten en voorgeschiedenis

Er bestond vroeger een verbinding tussen Steenoven en Oostveld door de landerijen en langs de Parochiezaal.

Deze doorgang werd frequent gebruikt door bewoners van Steenoven en Oostveld tot half jaren 80. Toen werden delen van de verbinding door de landbouwers-eigenaars ingenomen/ingeploegd en werd doorgang onmogelijk. Hiervan werd verslag opgemaakt door de veldwachter (d.d. 12 november 1987). Ondanks verschillende aanmaningen en onderhandelingen werd de verbinding nooit meer terug open gesteld.

De weg is niet opgenomen in de atlas van de buurtwegen. Het betrof dus een niet officieel wegje dat door het publiek gebruikt werd, maar met een private bedding.

Op het terrein is langs het voormalige tracé nog steeds de vroegere steenslagverharding plaatselijk aanwezig.

Regelgeving

- Het decreet Lokaal Bestuur van 22 december 2017
- Het decreet houdende gemeentewegen van 03 mei 2019
- Het decreet van 24 februari 2017 betreffende de onteigening voor het algemeen nut en de latere wijzigingen
- Het besluit van de Vlaamse regering van 27 oktober 2017 tot uitvoering van het Vlaams onteigeningsdecreet

Argumentatie

Het gemeentebestuur wenst deze oude verbinding in ere te herstellen door er een nieuwe gemeenteweg van te maken, in hoofdzaak omdat dit voor de zwakke weggebruiker (zowel fietsers als voetgangers) een veel veiligere en aangenamere verbinding is tussen het gehucht 'Steenoven' en Oostveld. Het gehucht Steenoven is ook sterk georiënteerd naar Oostveld voor het verenigingsleven, school, kerk, ...

Fietsers en voetgangers vanuit Steenoven moeten nu via het smalle dubbelrichtingsfietspad, aanliggend (!) langs de N337 rijden en deze gewestweg ook 2 x dwarsen. Het is duidelijk dat het in ere herstellen van deze verbinding een grote verbetering zal zijn qua veiligheid.

Bijkomend is deze verbinding ook recreatief een grote meerwaarde.

Op mobiliteitsvlak stimuleert dergelijke directe veilige verbinding de verplaatsingen te voet en met de fiets.

Omschrijving van het goed - aankoop gronden

Om tot realisatie en aanleg van deze verbinding door de gemeente te kunnen over gaan en deze ook in de toekomst te kunnen vrijwaren is het noodzakelijk hier een gemeenteweg van te maken.

Het gemeentewegendecreet – artikel 26 (realisatie van gemeentewegen) §2 stelt dat in geval van nieuwe

gemeentewegen de gemeente overgaat tot verwerving van de onroerende goederen, vereist voor de realisatie van de gemeenteweg.

Verder vermeld artikel 27 van datzelfde besluit dat 'elke verwerving van onroerende goederen, vereist voor de aanleg van gemeentewegen en de realisatie van rooilijnplannen door onteigening tot stand kan worden gebracht.'

Het college van burgemeester en schepenen stelde in zitting van 03 september 2018 landmeter Vanden Bussche aan.

Voor de weg langs de parochiezaal werden de kadastrale percelen met aard 'weg' volledig opgenomen. Deze percelen hebben een breedte van 5 meter.

Voor de verbinding naar Steenoven toe wordt vanaf de rand van het perceel een strook afgebakend die varieert tussen 2 tot 3 meter. Dit heeft te maken met de toestand van het landschap waarbij op de grens tussen twee percelen soms een gracht of bomenrij aanwezig is. Deze strook wordt mee aangekocht, maar is geen netto oppervlakte voor de wegbedding zelf. We streven naar een begaanbare bedding van 2 meter. In zitting van 23 januari 2017 besliste het college een prijsvraag te voeren voor de begeleiding en onderhandeling in het realiseren van enkele trage verbindingen. De verbinding Steenoven-Oostveld wordt hierin nominatief vernoemd.

De vzw Trage wegen werd door het college van burgemeester en schepenen in zitting van 24 april 2017 aangesteld voor procesbegeleiding en om in latere fase de nodige onderhandelingen te voeren om de grond in der minne aan te kopen.

In zitting van 21 februari 2020 werd Vastgoedtransacties aangesteld voor de opmaak van een schattingsverslag en het verlijden van de akten.

Hiermee werden de onderhandelingen in der minne gestart.

1) Gemeentelijk rooilijnplan

Bij beslissingen over de aanleg van gemeentewegen wordt rekening gehouden met de doelstellingen en principes vermeld in artikel 3 en 4 van het gemeentewegendecreet.

Artikel 3: stelt dat het gemeentewegendecreet tot doel heeft om de structuur, de samenhang en de toegankelijkheid van de gemeentewegen te vrijwaren en te verbeteren, in het bijzonder om aan de huidige en toekomstige behoeften aan zachte mobiliteit te voldoen. Om die doelstelling te bereiken voeren de gemeenten een beleid dat gericht is op 1° de uitbouw van een veilig wegennet op lokaal niveau; 2° de herwaardering en bescherming van een fijnmazig netwerk van trage wegen, zowel op recreatief als op functioneel vlak. -> Deze beslissing kadert duidelijk in de decretale doelstelling, omdat beoogd wordt een verkeersveilige verbinding te creëren die het netwerk aan trage wegen in de gemeente versterkt

Artikel 4:

Bij beslissingen over wijzigingen van het gemeentelijk wegennet wordt minimaal rekening gehouden met de volgende principes:

1° wijzigingen van het gemeentelijk wegennet staan steeds ten dienste van het algemeen belang; -> voorgestelde verbinding staat helemaal in dienst van het algemeen belang. Bedoeling is immers een publieke doorgang te creëren voor eender welke fietser of voetganger die zich van Steenoven naar Oostveld wenst te begeven en omgekeerd.

2° een wijziging, verplaatsing of afschaffing van een gemeenteweg is een uitzonderingsmaatregel die afdoende wordt gemotiveerd; -> dit is niet van toepassing, het gaat immers om de realisatie van een nieuwe gemeenteweg en niet om de wijziging, verplaatsing of afschaffing van een bestaande weg.

3° de verkeersveiligheid en de ontsluiting van aangrenzende percelen worden steeds in acht genomen; -> de aanleg van de trage verbinding heeft onder andere als doel de verkeersveiligheid van de fietser te verhogen door een directe verbinding uit te bouwen tussen Steenoven en Oostveld. De bestaande ontsluiting van de landerijen wordt gevrijwaard.

4° wijzigingen aan het wegennet worden zo nodig beoordeeld in een gemeentegrensoverschrijdend perspectief; -> deze nieuw te realiseren trage verbinding paalt niet aan en heeft géén impact op andere gemeenten.

5° bij de afweging voor wijzigingen aan het wegennet wordt rekening gehouden met de actuele functie van de gemeenteweg, zonder daarbij de behoeften van de toekomstige generaties in het gedrang te brengen. Daarbij worden de ruimtelijke behoeften van de verschillende maatschappelijke activiteiten gelijktijdig tegen elkaar afgewogen. -> dit is niet van toepassing gezien er actueel geen gemeenteweg is.

Artikel 11 van het gemeentewegendecreet bepaalt dat de gemeenten de ligging en breedte van de gemeentewegen op hun grondgebied vastleggen in gemeentelijke rooilijnplannen. Door landmeter Vanden Bussche werd een rooilijnplan opgemaakt conform artikel 16§2 van het gemeentewegendecreet. Dit rooilijnplan wordt aan de gemeenteraad voorgelegd ter voorlopige vaststelling. Na voorlopige vaststelling wordt het college belast met het voeren van een openbaar onderzoek.

2) onteigeningsbesluit

- Onteigende instantie

De gemeente Beernem, met bestuurszetel te 8730 Beernem, Bloemendalestraat 112 en ingeschreven in de Kruispuntbank der Ondernemingen onder het nummer 0207.527.936 zal optreden als onteigende instantie.

Zij beschikt daartoe over de vereiste onteigeningsbevoegdheid conform artikel 6, 1° van het Vlaams onteigeningsdecreet.

- Rechtsgrond voor de onteigening

Voorliggend onteigeningsplan vindt haar wettelijke grondslag in artikel 27 van het decreet Gemeentewegen, dat bepaalt dat elke verwerving van onroerende goederen vereist voor de aanleg, wijziging of verplaatsing van een gemeenteweg door onteigening kan tot stand gebracht worden. Meer algemeen voorziet artikel 7 van het Vlaams onteigeningsdecreet dat gemeenten kunnen overgaan tot onteigening in de gevallen waarin ze oordelen dat de onteigening noodzakelijk is voor de uitwerking van de infrastructuur of het beleid inzake gemeentelijke aangelegenheden.

- Onteigeningsdoel van algemeen nut

In de memorie van toelichting bij het Vlaams Onteigeningsdecreet wordt uitgegaan van een 'vermoeden van algemeen nut', wanneer het te onteigenen goed een bestemming van openbaar gebruik krijgt. Met openbaar gebruik wordt bedoeld het gebruik van een bepaald goed dat een (onbepaalbaar en variabel) aantal mensen op niet-exclusieve wijze, rechtstreeks of onrechtstreeks kan maken.

Zoals reeds eerder verduidelijkt gaat het hier om de aanleg van een trage weg tussen Steenoven en Oostveld waarbij een verkeersveilig alternatief geboden wordt voor de fietsers en voetgangers, zowel voor functioneel gebruik als recreatief. Iedereen, te voet of met de fiets, zonder uitzondering, mag en zal van de te realiseren verbinding gebruik kunnen maken. De aanleg dient géén private belangen. Het onteigeningsdoel is bijgevolg van algemeen nut.

- De onteigeningsnoodzaak

- doel van de onteigening

Zoals omschreven in artikel 3 van het gemeentewegendecreet heeft dat decreet tot doel om de structuur, de samenhang en de toegankelijkheid van de gemeentewegen te vrijwaren en te verbeteren, in het bijzonder om aan de huidige en toekomstige behoeften aan zachte mobiliteit te voldoen. Om de doelstelling te realiseren voeren gemeenten een geïntegreerd beleid dat onder meer gericht is op de uitbouw van een veilig wegennet op lokaal niveau en op de herwaardering en bescherming van een fijnmazig netwerk van trage wegen, zowel op recreatief als op functioneel vlak. De te realiseren verbinding valt hier helemaal onder. Met andere woorden: het is de taak van de gemeente om dergelijke veilige verbindingen te realiseren. Het doel van de onteigening is bijgevolg noodzakelijk.

- de onteigening als middel

Uit historisch kaartonderzoek blijkt onvoldoende een ononderbroken tijdsreeks van meer dan 30 jaar openbaar gebruik op basis waarvan de betrokken bedding een publiekrechtelijke erfdiensbaarheid van doorgang zou uitmaken. Een procedure voor de burgerlijke rechtbank om deze publiekrechtelijke erfdiensbaarheid van doorgang vast te stellen, lijkt in het realiseren van de beoogde verbinding alvast uitgesloten.

Zoals reeds vermeld in de paragraaf 'omschrijving van het goed - aankoop gronden' werd de vzw trage wegen aangesteld als onderhandelaar om de gronden in der minne aan te kopen. In de loop van 2021 werden alle betrokken eigenaars gecontacteerd en bezocht.

Er werden ondertussen 3 verkoopbeloften ondertekend nl voor de innemingen 1,5 en 8. Een minnelijke eigendomsoverdracht voor de andere innemingen 2, 3, 4, 6 en 7 lijkt onmogelijk waardoor de voorbereiding van een onteigeningsinitiatief voor deze innemingen noodzakelijk wordt geacht.

- het voorwerp van de onteigening

De te onteigenen gronden zijn van essentieel belang voor het bereiken van het vooropgestelde doel van algemeen nut. Feit is dat de beschreven gronden de ontbrekende schakels zijn tussen de gronden waarvoor reeds verkoopbeloften werden ondertekend (innemingen 1, 5 en 8). Bij het ontbreken van deze gronden kan bijgevolg géén gemeenteweg aangelegd worden.

- De minnelijke onderhandelingstermijn

Voor voorliggend onteigeningsinitiatief wordt de minnelijke onderhandelingstermijn vastgelegd op 6 maanden. Zoals reeds aangehaald werden al pogingen ondernomen om deze perceeldelen minnelijk te verwerven, zodat een langere onderhandelingstermijn niet noodzakelijk wordt bevonden.

Bovendien gaat het om een beperkt aantal innames: 5 resterende innames met 4 eigenaars.

Door landmeter Vanden Bussche werd een onteigeningsplan opgemaakt conform artikel 11 van het Vlaams Onteigeningsdecreet. Dit onteigeningsplan wordt samen met de projectnota aan de gemeenteraad voorgelegd ter voorlopige vaststelling. Na voorlopige vaststelling wordt het college belast met het voeren van een openbaar onderzoek.

Mondelinge toelichting ter zitting wordt gegeven door burgemeester Jos Sypré, bevoegd voor trage wegen.

Verwijzingsdocumenten

- Rooiijnplan
- Onteigeningsplan
- Projectnota

Tussenkomen

Er zijn geen tussenkomsten.

Beslist

Goedgekeurd met eenparigheid van stemmen.

Artikel 1: Het gemeentelijk rooiijnplan 'Steenoven-Tinhoutstraat' (aanpassing 10 januari 2023), opgemaakt door Vanden Bussche Christoffel, wordt voorlopig vastgesteld.

Artikel 2: De gemeenteraad neemt een voorlopig besluit tot onteigening in het dossier 'realisatie trage weg Oostveld-Steenoven' en stelt het onteigeningsplan 'Steenoven-Tinhoutstraat' (aanpassing 10 januari 2023), opgemaakt door Vanden Bussche Christoffel, samen met de projectnota, voorlopig vast.

Artikel 3: Het voorlopig vastgesteld rooiijnplan en onteigeningsplan zal samen met de voorlopig goedgekeurde projectnota, het voorwerp uitmaken van een openbaar onderzoek en zal ter inzage gelegd worden in het gemeentehuis, conform het decreet van 24 februari 2017 betreffende onteigening voor het algemeen nut en het decreet van 3 mei 2019 houdende de gemeentewegen.

Artikel 4: Het college van burgemeester en schepenen wordt gelast om op basis van het schattingsverslag, opgemaakt door vastgoedtransacties, een minnelijk aanbod te doen aan de eigenaars, en desgevallend onteigeningsonderhandelingen te voeren met de eigenaars van de in het onteigeningsplan opgenomen percelen, met het oog op de minnelijke verwerving van de vereiste innemingen. Dit binnen de onderhandelingstermijn van 6 maanden, die ter kennis wordt gebracht aan de eigenaars.

Artikel 5: Deze beslissing wordt ter kennis gebracht van de heer provinciegouverneur, zoals bepaald in artikel 330 e.v. van het decreet over het lokaal bestuur.

Namens de raad

Els Declerck
algemeen directeur (get.)

Kris Vincke
voorzitter (get.)

Voor eensluidend afschrift
Beernem, 28 maart 2023

Els Declerck
algemeen directeur

Kris Vincke
voorzitter

